

LIETUVIŲ KALBOS, ISTORIJS IR PILIETIŠKUMO PAGRINDŲ, DORINIO UGDYMO MOKYTOJŲ METODIKOS GRUPĖS VERTINIMO APRAŠAS

MOKINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOSE

1. Per lietuvių kalbos pamokas mokinių pasiekimai vertinami taikant **neformalųjį (formuojamąjį), diagnostinį, kaupiamąjį, apibendrinamąjį** vertinimą.
2. Vertinant mokinių darbus kiekvienu konkrečiu atveju galima atsižvelgti ne tik į klaidų skaičių, bet ir į jų priežastis, pobūdį, mokinio pastangas, pažangą bei individualias aplinkybes.
3. Vertinant projektinę mokinių veiklą, kriterijai detalizuojami.
4. Vertinant specialiųjų poreikių mokinių darbus, atsižvelgiama į individualius gebėjimus ir pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas.

DIAGNOSTINIS VERTINIMAS ATSAKINĖJIMO ŽODŽIU VERTINIMAS

5. Kreipiamas dėmesys į nagrinėjamos temos suvokimą ir atskleidimą, pagrindinės minties plėtotę, gebėjimą analizuoti, vertinti, apibendrinti, argumentuoti bei į dėstomų minčių raišką.

5.1. 10–9 balai. Analizuojama medžiaga suvokta ir atskleista. Aiški pagrindinė mintis, analizuojama, vertinama, apibendrinama ir argumentuojama. Mokinys remiasi tekstu, cituoja. Tekstas vientisas, nuoseklus. Sakiniai aiškūs, sklandūs, įvairios struktūros. Kalba žodinga. Jaučiami stilistiniai žodžio atspalviai. (Galimi 1–2 trūkumai).

5.2. 8–7 balai. Analizuojama medžiaga suvokta ir atskleista. Aiški pagrindinė mintis, bet trūksta prasminių akcentų. Analizuojama, vertinama, tačiau trūksta apibendrinimų, argumentų. (Galima viena faktinė klaida). Tekstas vientisas, bet ne visai nuoseklus. Sakiniai sklandūs, įvairios struktūros. Mokinys jaučia stilistinį žodžių atspalvį, bet neišvengia vienos kitos žodžių vartojimo klaidos. (Galimi 3–4 trūkumai).

5.3. 6–5 balai. Analizuojama medžiaga suvokta, bet nepakankamai atskleista. Aiški pagrindinė mintis, bet nepakankamai analizuojama, vertinama, apibendrinama. Trūksta argumentų. (Galimos dvi faktinės klaidos). Mintys šokinėja, kartojasi. Sakiniai elementarios, vienodos konstrukcijos. Žodynas skurdokas. Mokinys kartoja tuos pačius žodžius, nejaučia žodžių reikšmės ar stilistinio atspalvio. (Galimi 5–6 trūkumai).

5.4. 4 balai. Analizuojama medžiaga netiksliai suvokta, nepakankamai atskleista. Nėra pagrindinės minties. Bandoma analizuoti, bet nėra vertinimo ir apibendrinimo, trūksta argumentų. (Galimos trys faktinės klaidos). Sakiniai painūs, sunkiai suvokiami: mintys nuspėjamos, bet nepakankamai aiškios ir nepakankamai logiškai išreikštos. Kartojami tie patys žodžiai. Mokinys painioja panašios reikšmės žodžius. Nejaučia žodžio stilistinio atspalvio. (Galimi 7–10 trūkumai).

5.5. 3 balai ir mažiau. Analizuojama medžiaga nesuvokta ir neatskleista. Nėra pagrindinės minties. Nesugebama analizuoti, vertinti, apibendrinti, argumentuoti. (Galimos keturios faktinės klaidos). Sakiniai painūs, nesuvokiami, apskritai neprasmingi. Mokinys nesupranta žodžio reikšmės ar stilistinio atspalvio, nemoka jų vartoti. (Daugiau kaip 10 trūkumų).

RAŠTO DARBŲ VERTINIMAS

6. Užbaigus tam tikrą skyrių, mokinys atlieka kontrolinio darbo, savarankiško darbo užduotis, rašo rašinį ir gauna pažymį, kuris parodo, kaip išmokta medžiaga, kaip ją geba apibendrinti bei pritaikyti praktiškai.

7. Kiekvieno kontrolinio darbo vertinimas yra aptariamas su mokiniais pasiruošimo jam metu. Pažymys rašomas į dienyną. Vadovaujamosi Atnaujintų ugdymo programų įvade pateiktu „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimu“.

KAUPIAMASIS VERTINIMAS

8. Jei mokiniui užduodami klausimai, į kuriuos jis turi pateikti konkrečius nedidelės apimties atsakymus, vertinant taikoma penkių ženklų (pliusų ir minusų) sistema:

8.1. jei mokinys visiškai tiksliai atsako į klausimą, jis vertinamas pliusu (t. y. 2 balai).

8.2. jei mokinys tik iš dalies teisingai atsako į klausimą, jis vertinamas puse pliuso (t. y. 1 balas).

8.3. jei mokinys neatsako į klausimą, jis gauna minusą (t. y. 0 balų).

9. Penki surinkti ženkliai – balų suma – išreiškiami pažymiu. Pavyzdžiui, jei mokinys surinko „+ + - - +“, jam rašoma „6“. Pažymys į dienyną rašomas tą dieną, kai mokinys gauna penktąjį ženklą.

10. Už neatliktus namų darbus mokinys gauna minusą. Tą pačią dieną po pamokų atlikęs užduotį, minusą, gautą už namų darbus, mokinys gali panaikinti. Surinkęs penkis minusus, mokinys gauna vieneta, įrašomą į dienyną.

11. Mokinys kaupia taškus, kurie vėliau bus prilyginami pažymiui, gaudamas trumpas užduotis iš namų darbų temų.

12. Užduodami trumpo konkretaus atsakymo reikalaujantys klausimai arba pateikiamos praktinio žinių pritaikymo reikalaujančios užduotys. Toks patikrinimas užima 10–15 min. Mokinys gali gauti, pvz.: 4 taškus (jei viską atliko gerai), iš kitų namų darbų 3 taškus ir t.t. Kai maksimalus taškų skaičius siekia 10, rašomas pažymys. Jeigu už visas užduotis mokinys gavo maksimalų taškų skaičių, jis gaus dešimtuką. Pavyzdžiui: gauti 2 taškai (iš 3 galimų), kitą kartą 4 (iš 4 galimų), trečią kartą 1 taškas (iš 3 galimų) – iš trijų patikrinimo darbų mokinys gauna 7 (septyneta). Šis pažymys rašomas į dienyną.

13. Kaupdamas taškus mokinys turi galimybę sukaupti pažymį, trumpai atsiskaitydamas tik iš vienos namų darbų temos.

SAVARANKIŠKO SKAITYMO VERTINIMAS

14. Savarankiškas skaitymas vertinamas pažymiu kartą per pusmetį.

15. Per metus mokiniai turi perskaityti 10 knygų.

16. 5–6 klasės mokiniai turi perskaityti 100 puslapių per mėnesį.

17. 7–8 klasės mokiniai turi perskaityti 150 puslapių per mėnesį.
18. 9–10 klasės mokiniai turi perskaityti 200 puslapių per mėnesį.
19. Perskaitytas knygas būtina tinkamai aprašyti ir pristatyti žodžiu.
20. Vertinant mokinių užklausinį skaitymą, kreipiamas dėmesys į perskaitytą puslapių skaičių, knygų aprašymo kokybę ir pasirengimą knygą pristatyti:
- 21.1. 10–9 balai. Perskaitytas reikalingas puslapių skaičius, tinkamai aprašyta ir pristatyta.
- 21.2. 8–7 balai. Perskaityta $\frac{2}{3}$ reikalingo puslapių skaičiaus, tinkamai aprašyta ir pristatyta.
- 21.3. 6–5 balai. Perskaityta $\frac{1}{2}$ reikalingo puslapių skaičiaus, aprašymas ir pristatymas turi trūkumų.
- 21.4. 4–3 balai. Perskaityta mažiau nei $\frac{1}{2}$ reikalingo puslapių skaičiaus, aprašymas ar pristatymas neišsamus.
- 21.5. Neigiamu pažymiu vertinamas neatliktas darbas.
22. 9–10 klasių mokiniai rašo ĮSPŪDŽIŲ DIENORAŠTĮ, kuriame fiksuoja įvairiausių kultūrinę patirtį, reikalingą svariai argumentuojant.

APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

23. Pusmečių, mokslo metų pabaigoje rašomas apibendrinamasis įvertinimas, taikant gautų pažymių aritmetinį vidurkį.

NEFORMALUSIS VERTINIMAS

24. Pagyrimai/pastabos/komentarai raštu sąsiuviniuose, elektroniniame dienyne, pagyrimai žodžiu, klaidų nurodymas ir aptarimas, mokinių įsivertinimas.

MOKINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI ISTORIJOS IR PILIETIŠKUMO PAGRINDŲ PAMOKOSE

DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Kontrolinis ir savarankiškas darbas. Kontrolinis darbas skiriamas pabaigus tam tikrą skyrių arba temą/ciklą.

Atliekant savarankišką darbą leidžiama naudotis žemėlapiais, lentelėmis, schemomis, diagramomis, kontūriniais žemėlapiais, paveikslais ir kt. Šis darbas leidžia patikrinti mokinių gebėjimus.

Kontrolinių ir savarankiškų darbų maksimalus balų skaičius 10. Šių darbų turinį sudaro nesudėtingos užduotys (40 procentų), vidutinio sudėtingumo užduotys (45 procentai) ir sudėtingos užduotys (15 procentų).

Sąvokų tikrinimas, atsiskaitymas iš žemėlapių, darbas su istoriniais šaltiniais. Skiriama norint išsiaiškinti, ar mokiniai išmoko pagrindinius temas ar kelių temų terminus, sąvokas, istorijos objektus, geba analizuoti istorinius šaltinius. Šių darbų maksimalus balų skaičius – 10.

Projektiniai darbai (stendas, sienlaikraštis, pateiktis ir kt.). Atliekami grupėse, porose arba individualiai. Maksimalus balų skaičius – 10:

informacijos surinkimas ir susisteminimas – 5 balai;

darbo aktualumas – 3 balai;

darbo pristatymas – 2 balai.

Papildomas pažymys. 10 balų įrašoma už dalyvavimą mokyklos, miesto, respublikiniuose konkursuose ir olimpiadose ir užimtas prizines vietas.

FORMUOJAMASIS VERTINAMAS

Šis vertinimas susideda iš apklausos žodžiu, pamokos įtvirtinimo ir namų darbo kartojimo užduočių vertinimo. Mokytojas formuoja nuomonę apie mokinių pasiekimus, žinias bei gebėjimus pritaikyti įgytas žinias praktiniuose darbuose.

Kaupiamasis vertinimas. Jį sudaro penkių „+“ sistema. Už atliktą užduotį, aktyvų darbą pamokoje, galima surinkti 1 – 2 balus. Maksimalus balų skaičius – 10.

Kaupiamieji balai rašomi už:

iniciatyvumą;

bendradarbiavimą;

suinteresuotumą;

gebėjimą taikyti turimas žinias;

kūrybiškumą;

gebėjimą mokytis bendradarbiaujant.

Jei mokiniui užduodami klausimai, į kuriuos jis turi pateikti konkrečius nedidelės apimties atsakymus, vertinant taikoma penkių ženklų (pliusų ir minusų) sistema:

1. Jei mokinyvis visiškai tiksliai atsako į klausimą, jis vertinamas pliusu (t. y. 2 balai).

2. Jei mokinyvis tik iš dalies teisingai atsako į klausimą, jis vertinamas puse pliuso (t. y. 1 balas).

3. Jei mokinyvis neatsako į klausimą, jis gauna minusą (t. y. 0 balų).

Penki surinkti ženklai – balų suma – išreiškiami pažymiu. Pavyzdžiui, jei mokinyvis surinko „+ + - +“, jam rašoma „6“. Pažymys į dienyną rašomas tą dieną, kai mokinyvis gauna penktąjį ženklą.

Už neatliktus namų darbus mokinyvis gauna minusą. Tą pačią dieną po pamokų atlikęs užduotį, minusą, gautą už namų darbus, mokinyvis gali panaikinti. Surinkęs penkis minusus, mokinyvis gauna vienetą, įrašomą į dienyną.

Mokinyvis kaupia taškus, kurie vėliau bus prilyginami pažymiui, gaudamas trumpas užduotis iš namų darbų temų.

Namų darbų patikra	Namų darbai tikrinami ne kiekvieną kartą, galima pasirinkti kelių mokinių. Kaupiami įvertinimai ir pusmečio pabaigoje rašomas 1 pažymys (vedamas aritmetinis vidurkis). Neatlikus namų darbų, į dienyną rašomas vienetą, suteikiant galimybę jį ištaisyti bendru mokytojo ir mokinio sutarimu.
Apklausa (testas) (raštu ir žodžiu). Apklausos raštu skiriamos iš vienos – dviejų temų. Jos trunka 10–15 min. Tikrinamos mokinių istorijos žinios ir	2–5 apklausos raštu per pusmetį. Apklausa žodžiu nuolat.

gebėjimas jas taikyti. Užduotys konkrečios, trumpos ir aiškos.	
Darbas pratybose	Už pratybose atliktas užduotis vedamas pažymio vidurkis. Mokiniam pažymys rašomas pabaigus skyrių ar atlikus mokytojo konkrečias nurodytas užduotis. Jei mokinys nori gauti papildomą pažymį, jis gali savarankiškai atlikti daugiau užduočių nei paskyrė mokytojas ir atsiskaityti papildomam pažymiui.

APIBENDRINAMASIS VERTINIMAS

Šis vertinimas naudojamas baigus programą, pusmečio ar metų pabaigoje ir leidžia įvertinti mokinių padarytą pažangą ir pasiekimus.

NEFORMALUSIS VERTINIMAS

Pagyrimai/pastabos/komentarai raštu sąsiuvinuose, elektroniniame dienyne, pagyrimai žodžiu, klaidų nurodymas ir aptarimas, mokinių įsivertinimas.

MOKINIŲ VERTINIMO KRITERIJAI DORINIO UGDYMO PAMOKOSE

Dorinis ugdymas (tikyba, etika) yra vertinamas: įskaityta, neįskaityta, neatestuota.

FORMUOJAMASIS VERTINIMAS

Mokytojas stebi mokinių darbą klasėje, jų savijautą, nuostatas, elgesį, tarpusavio santykius ir skatina pačius mokinius įsivertinti, ko išmoko, ir siekti asmeninės pažangos. Skiriamas mokinio asmens vertinimas ir dalyko pasiekimų vertinimas, netaikomos griežtos standartinės „liniuotės“, matuojant mokinių dorinio ugdymo pasiekimus, gerbiamas asmens orumas ir pasaulėžiūrinis apsisprendimas bei nuomonių įvairovė.

DIAGNOSTINIS VERTINIMAS

Atliekamas baigus tam tikrą mokymosi temą ar periodą atliekant kokybiškas vertinimo užduotis, kurios matuotų konkrečius BP etikos arba tikybos pasiekimus. Pateikiant vertinimo užduotį mokiniams paaiškinama, ką reikia atlikti, kaip bus vertinamas darbas.

KAUPIAMASIS VAERTINIMAS ETIKOS PAMOKOJE

Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas naudojant *Classdojo* sistemą. Kaupiamojo vertinimo kriterijai 5–10 klasėms:

Mokiniai gali būti vertinami už:

1. tinkamą pasirengimą pamokai (turi etikos sąsiuvinį, būtinas pamokai priemones) 1 taškas;
2. teksto skaitymas ir analizė (tekste pagrindinės minties ar idėjos suradimas bei iškėlimas) 1–3 taškai;
3. diskusija 1–5 taškai;
4. užduoties atlikimas (raštu, žodžiu, menine išraiška) 1–3taškai;
5. aktyvus dalyvavimas pamokoje, kūrybiškumas, originalumas 1–3 taškai;

6. pasidalijimas patirtimi nagrinėjamu klausimu. 1–3 taškai;
7. elgesio kultūra (mandagumas, pagarba, pagalba kitiems, drausmė) 1–3 taškai;
8. projektinė veikla (konkursai, konferencijos, dalyvavimas renginiuose ir kt.) 5–10 taškų;
9. tvarkingi užrašai (vertinama pusmečio pabaigoje) 1–5 taškai;
10. savo darbo pamokoje įsivertinimas 1–3 taškai.

Kaupiamąją įskaita mokinys įvertinamas kiekvieno pusmečio pabaigoje, kai pagal kaupiamojo vertinimo kriterijus surenka 100 taškų. Jei mokinys nesurenka reikiamo kiekio taškų, jam skiriami papildomi darbai. Jei po papildomų darbų nesurenka 100 taškų, vertinamas „neįskaityta“.